

Azathioprine 6 Mercaptopurine bij de ziekte van Crohn

Colitis ulcerosa en auto-immun hepatitis

Inleiding

Uw behandelend arts of verpleegkundig specialist MDL heeft met u gesproken over het gebruik van Azathioprine of 6-Mercaptopurine (ook bekend als Imuran, respectievelijk Purinethol). In deze folder krijgt u informatie over de werking en het gebruik van deze medicijnen en hoe u moet handelen in geval van bijwerkingen. Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen, dan kunt u daarmee bij uw behandelend arts of verpleegkundige specialist MDL terecht.

Deze folder is geen vervanging van de bijsluiter.

Algemeen

Tot nu toe is de oorzaak van de ziekte van Crohn, colitis ulcerosa en auto-immun hepatitis onbekend. Elke behandeling met medicijnen bij deze ziekten is gericht op het onderdrukken van ontstekingsactiviteit reacties. Dit leidt tot vermindering van klachten en verkleint de kans op complicaties die zich bij deze ziekten kunnen voordoen. De ziekte geneest niet definitief door de behandeling. Na het verminderen of stoppen van deze medicijnen kunnen de klachten weer terugkomen.

Werking

Uw behandelend arts of verpleegkundig specialist MDL schrijft meestal azathioprine of 6-mercaptopurine voor wanneer andere medicijnen niet of onvoldoende hebben geholpen of wanneer het niet lukt om de prednison te staken. Azathioprine en 6-mercaptopurine zijn nauw verwante medicijnen en behoren tot de groep van immunosuppressiva. Dit zijn geneesmiddelen die de natuurlijke lichaamsafweer onderdrukken. Op deze wijze wordt de ontsteking in de darm of lever afgeremd. Het duurt ongeveer zes tot acht weken voordat de werking van azathioprine of 6-mercaptopurine merkbaar wordt.

Gebruiksaanwijzing

Azathioprine is verkrijgbaar in tabletten van 25 of 50 mg; 6-mercaptopurine in tabletten van 50 mg. De medicatie kan in één dosering per dag ingenomen. De voorgeschreven hoeveelheid wordt bepaald door uw lichaamsgewicht. Om de bijwerkingen zo veel mogelijk te beperken kunt u de tabletten het beste tijdens een maaltijd innemen. Slik de tabletten met water in hun geheel door.

Bijwerkingen

Binnen enkele uren of dagen na de inname van azathioprine of 6-mercaptopurine kunt u last krijgen van:

- Misselijkheid, braken, verminderde eetlust, diarree en/of koorts.
- Huiduitslag (vooral onder invloed van zonlicht en/of zonnebank).
- In een enkel geval kan een alvleesklierontsteking optreden. Dit kan zich uiten door hevige, constante pijn boven in de buik eventueel uitstralend naar of in de rug.

Gebruikt u voor langere tijd azathioprine of 6-mercaptopurine dan kunnen eventueel de volgende bijwerkingen optreden:

- Een verhoogde kans op infecties (aanhoudende koorts en keelklachten). Dit wordt veroorzaakt door het effect van het medicijn op het beenmerg waar bloedcellen worden aangemaakt. Er kan een storing optreden in de aanmaak van de witte bloed- lichaampjes die belangrijk zijn voor de afweer tegen infecties.
- Bloedarmoede als gevolg van verminderde aanmaak van rode bloedcellen.
- Spontaan blauwe plekken als gevolg van een verminderde aanmaak van bloedplaatjes.
- Leverfunctiestoornissen. Meestal geeft deze bijwerking geen klachten, soms ontstaat er geelzucht.
- Wratten die worden veroorzaakt door een virus. Uw verminderde weerstand zorgt er voor dat u gevoeliger bent voor zo'n virus.

Belangrijk

- Om vroegtijdige signalen van lever- of beenmergbeschadiging op te sporen controleert uw arts regelmatig uw bloed. Houdt u zich daarom goed aan de afspraak voor bloedonderzoek.
- *Waarschuw uw behandelend arts of verpleegkundig specialist MDL* bij bovenstaande genoemde verschijnselen of bij andere lichamelijke veranderingen tijdens de behandeling. Is uw behandelend arts of verpleegkundig specialist MDL door omstandigheden moeilijk bereikbaar, waarschuw dan uw huisarts.
- Bij ernstige bijwerkingen moet u, na overleg met de arts, stoppen met azathioprine of 6-mercaptopurine.

Zwangerschap en borstvoeding

- Mocht u een zwangerschapswens hebben, overlegt u dan met uw behandelend arts of verpleegkundig specialist MDL.
- In principe kunt u de azathioprine of 6-mercaptopurine blijven gebruiken tijdens de zwangerschap.

Aanvullend

- Azathioprine en 6-mercaptopurine tabletten bevat lactose. Lactose kan soms diarree veroorzaken.
- Omdat er door het gebruik van azathioprine of 6-mercaptopurine een verhoogd risico is op leverbeschadiging, is het verstandig om voorzichtig te zijn met alcohol. Gebruik bij voorkeur niet meer dan 1 alcoholconsumptie per dag.
- Zyloric (=allopurinol) een middel tegen jicht versterkt de werking en bijwerkingen van azathioprine en 6-mercaptopurine aanzienlijk. Raadpleeg uw arts, deze zal de dosis azathioprine of 6-mercaptopurine verminderen.
- Wees voorzichtig met de zon en de zonnebank. Deze kan in combinatie met deze tabletten huiduitslag veroorzaken.

Algemene tips

- Houdt u zich aan de voorgeschreven dosis en verander deze nooit op eigen initiatief;
- Stop liever niet zelf met de behandeling. Als u last heeft van bijwerkingen, overleg altijd eerst met uw behandelend MDL-arts of verpleegkundig specialist MDL.
- Heeft u vragen over uw medicijnen, raadpleeg uw apotheker. Stelt deze aanpassing van uw medicatie voor, dient u dit eerst te bespreken met uw MDL arts of verpleeg-kundig specialist MDL.
- Wilt u eerder dan gepland uw behandelend arts of verpleegkundig specialist MDL spreken, maak dan een afspraak met de polikliniek MDL voor een telefonisch overleg.
- U kunt ook mailen met de verpleegkundig specialist MDL: npmidl@amphia.nl. Meld hierbij dan altijd uw geboortedatum of patiëntnummer.

Tot slot

- Heeft u andere klachten, neem dan contact op met uw huisarts. De huisarts kan zonodig met uw behandelend arts overleggen.
- Zijn uw problemen of vragen niet dringend, overleg deze dan met uw behandelend arts of verpleegkundig specialist MDL tijdens uw controlebezoek.

Polikliniek Maag-, darm- en leverziekten Locatie Molengracht T (076) 595 50 71 (maandag tot en met vrijdag)

Meer lezen over maag-, darm- en leverziekten in Amphia?

[Ga naar afdeling MDL](https://www.amphia.nl/afdelingen/mdl) (<https://www.amphia.nl/afdelingen/mdl>)